

ΙΟΝΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ

ΣΧΟΛΗ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΞΕΝΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ-ΜΕΤΑΦΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΡΜΗΝΕΙΑΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Σύγκριση αγγλικής, γερμανικής και ελληνικής γλωσσικής εκδοχής της Οδηγίας 2011/95/ΕΕ της 13^{ης} Δεκεμβρίου 2011 σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία

Υποψήφια: Οικονόμου Γεωργία (Ξ2019110)

Επιβλέπουσα επιτροπή:

Σταύρος Κοζομπόλης

Βιλελμίνη Σωσώνη

Κέρκυρα, Φεβρουάριος 2024

Περιεχόμενα

Περίληψη	4
Εισαγωγή	5
1. Η πολυγλωσσία στην Ευρωπαϊκή Ένωση	6
1.1. Σύντομη Ιστορική αναδρομή	6
1.2. Η σημασία της πολυγλωσσίας στην ΕΕ	7
1.3. Οι επίσημες γλώσσες της ΕΕ και το γλωσσικό καθεστώς της ΕΕ	8
2. Κατηγορίες ενωσιακών κειμένων	9
2.1. Ενωσιακά κείμενα με δεσμευτική ισχύ	9
2.1.1 Συνθήκες	10
2.1.2 Κανονισμοί	11
2.1.3 Οδηγίες	11
2.1.4 Αποφάσεις	12
2.2. Ενωσιακά κείμενα με μη δεσμευτική ισχύ	12
2.2.1 Συστάσεις	12
2.2.2 Γνώμες	13
2.3. Η Οδηγία 2011/95/ΕΕ	13
3. Σύγκριση γλωσσικών εκδοχών (αγγλικής, γερμανικής, ελληνικής) της Οδηγίας 2011/95/ΕΕ	15
3.1 Ορολογία	15
3.2 Σύνταξη	16
3.3 Γραμματική	17
3.4 Στερεότυπες φράσεις	18
3.5 Στίξη	19
3.6 Αρκτικόλεξα	19
4. Συμπεράσματα	20

Περίληψη

Η παρούσα πτυχιακή εργασία εξετάζει τη σύγκριση μεταξύ της αγγλικής, γερμανικής και ελληνικής γλωσσικής εκδοχή της Οδηγίας 2011/95/ΕΕ της 13ης Δεκεμβρίου 2011, που αναφέρεται στις απαιτήσεις για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία. Αρχικά, παρουσιάζεται γενικά η Ευρωπαϊκή Ένωση και το καθεστώς της πολυγλωσσίας εντός της ΕΕ. Στη συνέχεια, εξετάζονται οι κατηγορίες ενωσιακών κειμένων, σε όσα έχουν δεσμευτική ισχύ και σε όσα όχι. Η σύγκριση βασίζεται κυρίως στα Διοργανικά εγχειρίδια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Οι ομοιότητες και οι διαφορές διακρίνονται στην ορολογία, στη σύνταξη, στην γραμματική, στις στερεότυπες φράσεις, στα σημεία στίξης και στη χρήση αρκτικόλεξων. Τέλος, συνοψίζονται τα κύρια αποτελέσματα της σύγκρισης των γλωσσικών εκδόχων, όπου προτείνεται περαιτέρω έρευνα αποδόσεων των ενωσιακών κειμένων.

Abstract

This dissertation undertakes a comparative of the English, German and Greek language versions of the Directive 2011/95/EU of 13 December 2011, concerning standards for the qualification of third-country nationals or stateless persons as beneficiaries of international protection, aiming to establish a uniform status for refugees or persons eligible for subsidiary protection. The study aims with a general introduction to multilingualism in the European Union, followed by the categories of EU texts, those with binding force and those without. Similarities and differences can be seen in terminology, syntax, grammar, clichés, punctuation, and the use of adverbs. Finally, the main findings of the comparison are summarised in the conclusions, where further research into renderings of each language version of the European texts is suggested.

Εισαγωγή

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) ξεκίνησε μετά τον Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο με σκοπό την προώθηση της ειρήνης και την αποφυγή μελλοντικής σύγκρουσης στην Ευρώπη, καθώς κρίθηκε αναγκαίο η δημοκρατική ενότητα (Judt, T., 2006, σελ.236). Κύριο χαρακτηριστικό αποτελεί η πολυγλωσσία και η αρχή της γλωσσικής ισοτιμίας, καθώς τα ενωσιακά κείμενα πρέπει να μεταφράζονται σε όλες τις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ώστε να κατανοούν όλοι πολίτες (Athanassiou, 2006, σελ. 8). Από την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η αρχή της γλωσσικής ισοτιμίας έχει καθιερωθεί μέσα από διάφορες συνθήκες. Η πολυγλωσσία θεμελιώνεται και στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ, καθώς σύμφωνα με το άρθρο 22, η ΕΕ οφείλει να σεβαστεί την γλωσσική ποικιλία, χωρίς να γίνεται διάκριση λόγω της γλώσσας. Έτσι, η σύγκριση γλωσσικών εκδοχών κρίνεται αναγκαία ώστε να κατανοηθεί η γλώσσα, και κατ'επέκταση ο πολιτισμός, ενώ ταυτόχρονα βοηθάει στην εξέλιξη της γλωσσικής έρευνας.

Σύμφωνα με το Κοινό πρακτικό οδηγό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής (2015) και τα Διοργανικά εγχειρίδια της κάθε γλώσσας, έγινε αντιληπτό έπειτα από τη σύγκριση ότι υπάρχουν ποικίλες διαφορές αλλά και ομοιότητες στην Οδηγία 2011/95/ΕΕ στις γλωσσικές εκδοχές αγγλικά, ελληνικά και γερμανικά.

Η παρούσα εργασία στο Κεφάλαιο 1 περιγράφει μια σύντομη ιστορική αναδρομή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τη σημασία της πολυγλωσσίας και το γλωσσικό καθεστώς στην ΕΕ. Στο κεφάλαιο 2 διακρίνονται οι κατηγορίες ενωσιακών κειμένων, όπως τα κείμενα που έχουν δεσμευτική ισχύ, όπως είναι οι Συνθήκες, οι Κανονισμοί, οι Οδηγίες και οι Αποφάσεις. Η άλλη κατηγορία είναι τα ενωσιακά κείμενα που δεν έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα, όπως οι Συστάσεις και οι Γνώμες. Στη συνέχεια, παρουσιάζεται περιληπτικά η Οδηγία 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13 Δεκεμβρίου 2011, η οποία αφορά τα κριτήρια και τις διαδικασίες για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων για την χορήγηση του καθεστώτος του πρόσφυγα ή του καθεστώτος προστασίας. Στο τρίτο κεφάλαιο, δίνονται τα αποτελέσματα της σύγκρισης γλωσσικών εκδοχών (αγγλικής, ελληνικής και γερμανικής της Οδηγίας 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13 Δεκεμβρίου 2011.

Τόσο οι διαφορές όσο και οι ομοιότητες διακρίνονται στο επίπεδο της ορολογίας, της σύνταξης, της γραμματικές, διαφορετικές στερεότυπες φράσεις, καθώς στη χρήση σημείων στίξεων. Τέλος στο κεφάλαιο 4, τα αποτελέσματα συνοψίζονται επιγραμματικά στον πίνακα αποδεικνύοντας τις σημαντικές διαφορές μεταξύ των 3 γλωσσών.

1. Η πολυγλωσσία στην Ευρωπαϊκή Ένωση

1.1. Σύντομη Ιστορική αναδρομή

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί έναν παγκόσμιο οργανισμό ο οποίος είναι αρκετά δύσκολος να οριστεί, λόγω της πολυπλοκότητας και της μοναδικής του φύσης. Σύμφωνα με τον Adam Hayes, η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι μια πολιτική και οικονομική συμμαχία 27 χωρών. Πιο συγκεκριμένα, αποτελείται από 27 επίσημα δημοκρατικά κράτη με ένα θεσμοθετημένο σύστημα λήψης αποφάσεων. Κάθε κράτος-μέλος πρέπει να συμφωνεί με τις συνθήκες, τις νομοθεσίες και τις νόρμες (*acquis communautaire*) της ΕΕ, όπως και ένα σύνολο αξιών, που βασίζονται στη δημοκρατία, στα ανθρώπινα δικαιώματα και στις αρχές της κοινωνικής δικαιοσύνης. Ωστόσο, τα κράτη-μέλη ενθαρρύνονται να διατηρούν τον μοναδικό τους πολιτιστικό και γλωσσικό πολιτισμό. Η πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να αντιπροσωπεύει όλα τα κράτη-μέλη της σε όλους τους τομείς. Πολλές πολιτικές πρωτοβουλίες αποτελούν απάντηση σε δυσκολίες και προβλήματα που δημιουργούνται εξαιτίας του διασυννοριακού χαρακτήρα (Cini & Pérez-Solórzano Borragán, 2022, σελ. 4-5).

Η ιδέα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Judt, T., 2006, σελ.236), ξεκίνησε μετά τη λήξη του Β' Παγκοσμίου πολέμου. Κύριο στόχο της ίδρυσης είναι η προώθηση της ειρήνης, της σταθερότητας και την αποφυγή μελλοντικής σύγκρουσης στην Ευρώπη, καθώς κρίθηκε αναγκαίο μια ελεύθερη και δημοκρατική ενότητα σε όλη την ήπειρο. Τον Απρίλιο του 1949 δημιουργείται το ΝΑΤΟ κι ένα μήνα αργότερα το Συμβούλιο της Ευρώπης για την προώθηση της δημοκρατίας, του κράτους δικαίου και της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Το 1951, το Βέλγιο, η Γαλλία, η Γερμανία, η Ιταλία, το Λουξεμβούργο και η Ολλανδία ιδρύουν την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ) η οποία *«αποτέλεσε το πρώτο βήμα προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση»* (Ευρωπαϊκή Ένωση, 2017). Τον Σεπτέμβριο του 1953 τίθεται σε ισχύ η Ευρωπαϊκή Σύμβαση για τα Ανθρώπινα

Δικαιώματα. Ένα χρόνο αργότερα, συστήνεται από τον Γάλλο υπουργό εξωτερικών Robert Schuman, η ενοποίηση των βιομηχανιών άνθρακα και χάλυβα της Δυτικής Ευρώπης, όπου έκτοτε εορτάζεται στις 9^η Μαΐου η «Ημέρα της Ευρώπης». Ύστερα, η συνεργασία τους επεκτείνεται και σε άλλους οικονομικούς τομείς με τη δημιουργία Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΟΚ) και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας το 1958. Λίγο αργότερα, στις 19 Μαρτίου 1958 πραγματοποιείται η πρώτη συνεδρίαση της «Ευρωπαϊκής Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης» στο Στρασβούργο, η οποία αντικαθιστά τη Κοινή Συνέλευση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα και μετονομάζεται σε «Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο» στις 30 Μαρτίου 1962 (Ευρωπαϊκή Ένωση, 2023).

Τα πρώτα νέα μέλη, η Δανία, η Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο εντάσσονται στις Ευρωπαϊκές Κοινότητες, όπως ονομαζόταν τότε, την 1^η Ιανουαρίου 1973, όπου πλέον ο αριθμός ανέρχεται στα 9 μέλη (Ευρωπαϊκή Ένωση, Η ιστορία της Ευρωπαϊκής Ένωσης 1970-79). Η Ελλάδα εντάσσεται στην Ευρωπαϊκή Ένωση την 1^η Ιανουαρίου 1981, μετά την κατάρρευση του στρατιωτικού καθεστώτος το 1974, ενώ δεσμεύεται για την εγκαθίδρυση μιας δημοκρατικής κυβέρνησης. Πλέον, η ελληνική γλώσσα θεωρείται μία από τις επίσημες γλώσσες της ΕΕ. Σήμερα, αποτελείται από 27 επίσημα κράτη-μέλη και 24 επίσημες γλώσσες (European Commission, Frequently asked questions on languages in Europe, 2013).

1.2. Η σημασία της πολυγλωσσίας στην ΕΕ

Ένα από τα χαρακτηριστικά της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελεί η πολυγλωσσία και η δυνατότητα να γίνονται κατανοητοί από τις υπόλοιπες γλώσσες των κρατών-μελών (Sosoni, 2005, σελ.39). Η πολιτισμική και γλωσσική ποικιλομορφία της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελεί πλέον αναπόσπαστο κομμάτι της πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς μαζί με ένα νέο μέλος εντάσσεται και μια νέα γλώσσα.

Αρχικά, ο δημοκρατικός χαρακτήρας της ΕΕ επιτρέπει στους πολίτες της ΕΕ να έχουν το δικαίωμα να μιλούν την επίσημη μητρική τους γλώσσα. Η γλώσσα κάθε λαού αποτελεί μια ταυτότητα, έναν τρόπο επικοινωνίας. Η ΕΕ δείχνει σεβασμό και κατανόηση απέναντι στον διαφορετικό πολιτισμό μέσα από την αρχή της γλωσσικής ισότητας ενώ τα

κράτη-μέλη συμφωνούν με τη γενική αρχή της πολιτικής ισότητας μεταξύ των πολιτών, χωρίς γλωσσικές διακρίσεις. Η πολυγλωσσία είναι συνδεδεμένη ιστορικά, εννοιολογικά και νομικά με το σχέδιο ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, και αποτελεί αναπόσπαστο κομμάτι για μια ενωμένη Ευρώπη (Athanassiou, 2006, σελ.8).

Ωστόσο, αξίζει να σημειωθεί ότι υπάρχουν τρεις βασικοί λόγοι που η ΕΕ ακολουθεί μια πολυγλωσσική πολιτική. Αρχικά, αποτελεί μια διεθνή οντότητα η οποία επιτρέπει σε λαούς με διαφορετικές εθνικές ταυτότητες την ελεύθερη μετακίνηση εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ ταυτόχρονα χτίζουν τα θεμέλια για μια ενιαία πολιτική κοινότητα. Έτσι, επιτρέπει την αναγνώριση της κοινωνικής, πολιτιστικής και πολιτικής αναγνώρισης μέσα στη διαφορετικότητα. Δεύτερον, η πολυγλωσσία επιτρέπει τη λειτουργία της δημοκρατίας, καθώς κάθε ευρωπαϊκό κείμενο αποδίδεται σε όλες τις επίσημες γλώσσες. Έτσι, οι πολίτες όλων των κρατών-μελών έχουν τη δυνατότητα να συμμετέχουν στον πολιτικό χώρο διεθνούς επιπέδου, χωρίς γλωσσικές διακρίσεις. Ο τρίτος λόγος αποτελεί η αρχή της αυθεντικότητας της κάθε εκδοχής μιας επίσημης ευρωπαϊκής γλώσσας. Δηλαδή, όλες οι γλωσσικές εκδοχές ενός ενωσιακού κειμένου είναι «νομικά» έγκυρη, το οποίο ισχύει ήδη από το 1950 (N. Ringe, 2022, σελ.5).

1.3. Οι επίσημες γλώσσες της ΕΕ και το γλωσσικό καθεστώς της ΕΕ

Όταν η Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ) το 1951 και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (ΕΚΑΕ ή Ευρατόμ) στις 25 Μαρτίου 1957 τέθηκαν σε εφαρμογή, καθορίστηκε ότι η ευρωπαϊκή έννοια της πολυγλωσσίας απέκτησε το γλωσσικό καθεστώς της σταθερά εδραιωμένης κοινοτικής πολιτικής που διοικεί σήμερα. Και οι δύο Συνθήκες προβλέπουν ότι τα κείμενα που συντάχθηκαν στα Ολλανδικά, Γαλλικά και Ιταλικά, αποτελούν ισότιμα αυθεντικά κείμενα. Οι Συνθήκες Προσχώρησης επιβεβαίωσαν με συνέπεια την αρχή της νομικής ισότητας μεταξύ των επίσημων γλωσσών των κρατών μελών, η οποία ισχύει μέχρι και σήμερα. Καθώς η πολυγλωσσία αφορά μια διακριτή νομική φύση, και ειδικότερα το άμεσο αποτέλεσμα της πρωτογενούς και δευτερογενούς ευρωπαϊκής νομοθεσίας, έχει ως αποτέλεσμα οι κανονισμοί, οι αποφάσεις και οι οδηγίες να μεταφράζονται στην επίσημη

γλώσσα της κάθε χώρας ώστε να γίνονται από όλους κατανοητές (Athanassiou, 2006, σελ. 6).

Η πολυγλωσσία αποτελεί μια από τις θεμελιώδεις αρχές της ΕΕ. Μέσα από αυτήν την πολιτική, όπως αναφέρεται και στην επίσημη ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Γλώσσες), επιτυγχάνεται η επικοινωνία με τους πολίτες στις γλώσσες τους, την προστασία της πλούσιας γλωσσικής πολυμορφίας της Ευρώπης ενώ ταυτόχρονα, προωθείται η εκμάθηση γλωσσών. Η πολυγλωσσία θεμελιώνεται και στον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της ΕΕ. Σύμφωνα με το άρθρο 22, η ΕΕ οφείλει να σεβαστεί την γλωσσική ποικιλία, χωρίς να γίνεται διάκριση λόγω της γλώσσας. Επιπλέον, οι πολίτες της ΕΕ έχουν το δικαίωμα να χρησιμοποιούν οποιαδήποτε από τις 24 επίσημες γλώσσες για να επικοινωνούν με τα θεσμικά όργανα της ΕΕ και τα θεσμικά όργανα πρέπει να απαντήσουν στην ίδια γλώσσα.

Το γλωσσικό καθεστώς των θεσμικών οργάνων της ΕΕ θεσπίστηκε ομόφωνα από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (επίσημη ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης - Γλώσσες). Το άρθρο 290 της Συνθήκης καθοδηγεί το Συμβούλιο να λαμβάνει ομόφωνα αποφάσεις σχετικά με τους κανόνες που διέπουν τις γλώσσες των κοινοτικών διατάξεων χωρίς διακρίσεις. Δηλαδή, ο πρώτος κανονισμός του Συμβουλίου προβλέπει ότι τα έγγραφα, κανονισμοί, οδηγίες και συμβάσεις πρέπει να συντάσσονται σε όλες τις επίσημες γλώσσες και είναι ισότιμα μεταξύ τους (Athanassiou, 2006, σελ.9).

Ωστόσο, η αγγλική γλώσσα αποτελεί την κυρίαρχη μέσα στα ευρωπαϊκά όργανα σήμερα, με τη μόνη εξαίρεση το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο, όπου η γαλλική χρησιμοποιείται περισσότερο. Τα αγγλικά χρησιμοποιούνται συχνότερα σε επίσημο και ανεπίσημο επίπεδο στον γραπτό λόγο, καθώς η ονομασία σχεδόν πάντα ορίζεται πρώτα στην αγγλική. Ωστόσο, τα θεσμικά όργανα συνήθως χρησιμοποιούν τη κυρίαρχη γλώσσα μεταξύ των συμμετεχόντων. Σημαντικό ρόλο παίζει επίσης και η γαλλική, ειδικά στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή, η οποία αποτελεί τη δεύτερη πιο χρησιμοποιούμενη γλώσσα σε γραπτά έγγραφα και στην επικοινωνία μεταξύ των κρατών μελών (Oakes, L. 2002, σελ. 381).

Στη συνέχεια, η γερμανική θεωρείται η τρίτη πιο ομιλούμενη γλώσσα της ΕΕ (De Swaan, 2004, σελ. 176). Καθώς η πολιτική και οικονομική δύναμη των γερμανόφωνων χωρών, όπως και ο υψηλός αριθμός γερμανόφωνου πληθυσμού, επηρεάζουν τη

σπουδαιότητα της γλώσσας. Ως αποτέλεσμα, όλο και περισσότεροι άνθρωποι μαθαίνουν τη γερμανική γλώσσα. Ακόμη, διεθνείς εταιρείες που συνεργάζονται με γερμανικές εταιρείες επικοινωνούν συνήθως στα γερμανικά. (σελ.246)

Επομένως, παρά την αρχή της γλωσσικής ισοτιμίας, γίνεται αντιληπτό ότι μόνο 3 γλώσσες, τα γαλλικά, τα γερμανικά και τα αγγλικά, χρησιμοποιούνται κυρίως στις διεθνείς επικοινωνίες, όπως μεταξύ των κρατών-μελών ή εταιρειών. Ωστόσο, κάποιοι υποστηρίζουν ότι μόνο τα αγγλικά και τα γαλλικά αποτελούν γλώσσες εργασίας των ευρωπαϊκών οργάνων, όπως της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η γερμανική όμως, παραμένει η γλώσσα της ανθρωπιστικής επιστήμης, όπως της κοινωνιολογίας. (Truchot, 2003, σελ.246) Παρά το γεγονός ότι τα ενωσιακά κείμενα πρέπει να μεταφράζονται σε όλες τις επίσημες ευρωπαϊκές γλώσσες (Athanassiou, 2006, σελ.11), δεν έχουν όλες οι πολίτες της ΕΕ στην πραγματικότητα το δικαίωμα να μιλούν τη γλώσσα τους, όπως ομιλητές μικρότερων χωρών ή διαλέκτων. Ακόμη και ορισμένα έγγραφα δεν μεταφράζονται σε λιγότερο ομιλούμενες γλώσσες όπως στα φινλανδικά ή στα ελληνικά (Sosoni, σελ.42). Επομένως, η αρχή της γλωσσικής ισοτιμίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση φαίνεται να ενδυναμώνει τα κράτη-μέλη, στη πράξη υπάρχει ένα μεγάλο κενό.

2. Κατηγορίες ενωσιακών κειμένων

2.1. Ενωσιακά κείμενα με δεσμευτική ισχύ

Τα ενωσιακά κείμενα διακρίνονται σε δύο κατηγορίες, σε όσα έχουν δεσμευτική ισχύ και σε όσα όχι. Δηλαδή ορισμένα εφαρμόζονται υποχρεωτικά είτε σε κάποιο/-α από τα κράτη-μέλη της ΕΕ, ενώ άλλα κάνουν προτάσεις ή συστάσεις προς τα κράτη-μέλη, χωρίς να υποχρεώνουν να τις εφαρμόσουν.

2.1.1 Συνθήκες

Σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (*Πηγές και πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, 2017, σελ.1), η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει νομική προσωπικότητα, και επομένως, η έννομη τάξη διαφέρει από τη διεθνή. Ωστόσο, το δίκαιο της ΕΕ, το οποίο αποτελείται από αυτόνομη πηγή δικαίου, επηρεάζει τη νομοθεσία των κρατών-μελών, άμεσα ή έμμεσα. Η έννομη τάξη αποτελείται από τις Συνθήκες και τις γενικές αρχές του

δικαίου (πρωτογενές δίκαιο), το παράγωγο δίκαιο με βάση τις συνθήκες και το συμπληρωματικό δίκαιο.

Η ΕΕ έχει θεμελιώσει τις σχέσεις μεταξύ των κρατών-μελών, κυρίως στον τομέα του εμπορίου και της ανάπτυξης. Η ΕΕ βασίζεται σε ιδρυτικές συνθήκες οι οποίες αποτελούν ένα είδος «συντάγματος». Οι συνθήκες έχουν συνταχθεί βάσει του διεθνούς δικαίου και έχουν δημιουργήσει μια πολιτική μέσα από δεσμευτικές αποφάσεις και θεσπίζουν θεσμούς. Ωστόσο, το Ευρωπαϊκό Δίκαιο υπερβαίνει το Διεθνές Δίκαιο καθώς έχει υπεροχή και άμεση ισχύ, καθώς ευρωπαϊκά όργανα, όπως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΔΕΕ) στηρίζονται στις συνθήκες για τις λήψεις των αποφάσεων. (Bux., & Maciejewski, 2023, σελ.1-3)

Η ΕΕ ξεκίνησε με τρεις συνθήκες. Πρώτα, η Συνθήκη των Παρισίων (18 Απριλίου 1951-23 Ιουλίου 2002) με την οποία καθιερώνει την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ) (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο - Συνθήκη των Παρισίων). Στη συνέχεια, οι δύο Συνθήκες της Ρώμης (1957) με τις οποίες ιδρύθηκε η Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ) μαζί με την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (ΕΚΑΕ ή EURATOM), στις οποίες προβλέπεται ειδική διάταξη για την εκλογή των μελών (*Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο - Συνθήκη της Ρώμης*). Αργότερα το 1965, αυτές οι τρεις συνθήκες συγχωνεύτηκαν και ονομάστηκε «Συνθήκη περί ιδρύσεως ενιαίου Συμβουλίου και ενιαίας Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων» ή «Συνθήκη Συγχώνευσης», η οποία και αποτελεί την πρώτη συνθήκη συγχώνευσης. (Laursen, 2012, σελ. 77-78)

Το πεδίο της πολιτικής εφαρμογής συνεχώς διευρύνεται με σκοπό τη βελτίωση του θεσμού στα κράτη-μέλη (Laursen, 2012, σελ. 77-78). Για παράδειγμα, η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας (International Maritime Organization) εγκρίθηκε το 1982 από την τρίτη Διάσκεψη των Ηνωμένων Εθνών (UNCLOS), ενώ η Συνθήκη του Μάαστριχτ (1992), όπως αναφέρεται και στην ιστοσελίδα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, θεμελιώνει την Κοινή Εξωτερική και Πολιτική Ασφάλεια (ΚΕΠΠΑ) και τη Δικαιοσύνη και τις Εσωτερικές Υποθέσεις (ΔΕΥ) (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο).

2.1.2 Κανονισμοί

Ένας Κανονισμός αποτελεί μια νομοθετική πράξη με δεσμευτική ισχύ, δηλαδή πρέπει να εφαρμόζεται άμεσα σε όλα τα κράτη-μέλη. Απαιτείται, όμως, εθνικοί κανόνες για να τεθούν σε ισχύ. Για να διευκολυνθεί η διαδικασία προσαρμογής από τους εθνικούς φορείς στο κάθε κράτος μέλος, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο και νομικοί επιτρέπουν ορισμένες φορές οι κανονισμοί είναι γραμμένοι με ευρείες και αφηρημένους όρους, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι θεωρούνται τεχνικοί και μη αμφισβητούμενοι. Σύμφωνα με τη Συνθήκη για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), άρθρο 288, οι κανονισμοί ισχύουν άμεσα σε όλα τα κράτη μέλη (Jens Blom-Hansen, 2023, σελ.2791).

Η έκδοση ενός νέου κανονισμού ακολουθεί δύο διαδικασίες. Πρώτα, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή καθοδηγεί και εν τέλει αποφασίζει τους εκτελεστικούς κανονισμούς. Η επιτροπή αποτελείται από εκπροσώπους κρατών-μελών, οι οποίοι δύναται να συμβουλευούν και ανα εγκρίνουν τον νέο κανονισμό.

2.1.3 Οδηγίες

Σύμφωνα με την επίσημη ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μια Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτελεί νομοθετική πράξη που θέτει έναν στόχο τον οποίο πρέπει όλα τα κράτη-μέλη να επιτύχουν. Ωστόσο, κάθε εθνική αρχή επιλέγει να θεσπίσει τους δικούς της νόμους και μεθόδους για την επίτευξη των στόχων αυτών καθώς έχει γενική εφαρμογή (Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, άρθρο 288).

Σύμφωνα με το άρθρο 288 της ΣΛΕΕ (EUR-Lex - Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης) η Οδηγία της Ευρωπαϊκής Ένωσης ορίζει ότι πρόκειται για μια νομοθετική πράξη η οποία εκδίδεται από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο βάσει νομοθετικής διαδικασίας. Πιο συγκεκριμένα, η διαδικασία περιλαμβάνει μία ή δύο αναγνώσεις, και αν χρειαστεί μια τρίτη ανάγνωση. Πρέπει να υπάρχει ειδική πλειοψηφία από το Συμβούλιο, ενώ το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ψηφίζει με απλή ψηφοφορία των ψήφων κατά την πρώτη και δεύτερη ανάγνωση, όπως ορίζεται στη συνήθη νομοθετική διαδικασία.

Για να έχει μια οδηγία ισχύ στα κράτη-μέλη, πρέπει εκείνα να εγκρίνουν δικούς τους νόμους και κανόνες για τη καθιέρωση της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο, οι οποίοι

επιδιώκουν τους στόχους της οδηγίας. Τα μέτρα κοινοποιούνται αργότερα στην ΕΕ εντός 2 ετών. Διαφορετικά, η Επιτροπή μπορεί να κινήσει διαδικασία επί παραβάσει και να προσφύγει εναντίον αυτής της χώρας στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (άρθρο 288 της ΣΛΕΕ).

2.1.4 Αποφάσεις

Οι Αποφάσεις από την άλλη, είναι δεσμευτικές μόνο για τα κράτη-μέλη ή συγκεκριμένη ευρωπαϊκή εταιρεία στα οποία απευθύνονται και έχουν άμεση εφαρμογή. Ένα παράδειγμα αποτελεί η απόφαση να επιτρέπεται για ένα κράτος-μέλος να υιοθετήσει το ευρώ, καθώς αφορά μόνο τη συγκεκριμένη χώρα.

Σύμφωνα με το άρθρο 288 της ΣΛΕΕ, οι αποφάσεις αποτελούν νομοθετικές πράξεις όταν εκδίδονται από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Διαφορετικά, δεν αποτελούν νομοθετικές πράξεις. Η διαδικασία λήψης αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης είναι αρκετά πολύπλοκη και περιλαμβάνει τη συνεργασία διαφόρων ευρωπαϊκών οργάνων, η οποία ακολουθεί μια σειρά. Αρχικά, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως εκτελεστικό όργανο της ΕΕ, διατυπώνει προτάσεις με βάση τις εισηγήσεις ειδικών, κρατών-μελών και των ενδιαφερόμενων φορέων. Στη συνέχεια, αυτές οι προτάσεις υποβάλλονται στα αρμόδια νομοθετικά όργανα, και κυρίως στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο, τα οποία συζητούν τις προτάσεις για πιθανή τροποποίηση της προτεινόμενης νομοθεσίας. Μόλις επιτευχθεί συμφωνία, η νομοθεσία υιοθετείται και καθίσταται δεσμευτική για τους συγκεκριμένους αποδέκτες (Crombez, 1997, σελ.98-99)

2.2. Ενωσιακά κείμενα με μη δεσμευτική ισχύ

2.2.1 Συστάσεις

Οι Συστάσεις δεν έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα, όπως αναφέρεται και στην επίσημη ιστοσελίδα της ΕΕ. Η Επιτροπή εκδίδει συστάσεις ώστε τα θεσμικά όργανα να έχουν τη δυνατότητα να γνωστοποιήσουν τις απόψεις τους και να προτείνουν ένα άξονα δράσης, χωρίς όπως να υπάρχει κάποια νομική υποχρέωση. Κατ' επέκταση, δεν υπάρχει νομική συνέπεια για τον αποδέκτη.

Σύμφωνα με το άρθρο 288 της ΣΛΕΕ, οι συστάσεις συνήθως προσφέρουν καθοδήγηση σχετικά με την ερμηνεία ή το περιεχόμενο του δικαίου. Τα θέματα των

συστάσεων έχουν ευρύ φάσμα, από τα δικαιώματα των υπόπτων σε ποινικές υποθέσεις μέχρι την καθοδήγηση πολιτικής για τα δημόσια οικονομικά των επιμέρους χωρών. Συστάσεις δύνανται να εκδίδουν τα θεσμικά όργανα της ΕΕ, όπως το Συμβούλιο και η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

2.2.2 Γνώμες

Τέλος, οι Γνώμες αποτελούν ένα «εργαλείο» που δύνανται να χρησιμοποιούν τα θεσμικά όργανα για να εκφράσουν κάποια άποψη. Η γνώμη, όπως και η σύσταση, δεν έχει δεσμευτική ισχύ. Επομένως, οι αποδέκτες δεν υποβάλλονται σε κάποια νομική υποχρέωση.

Το άρθρο 288 της ΣΛΕΕ, αναφέρει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εκδίδει γνώμες σε περιπτώσεις που μια χώρα υποβάλλει αίτηση προσχώρησης στην ΕΕ, όταν τα κράτη-μέλη ζητούν την άποψη ή κατευθυντήριες οδηγίες της Επιτροπής σχετικά με την εφαρμογή ορισμένων πτυχών των νομικών πράξεων. Από την άλλη, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκδίδει γνώμες σχετικά με τα προγράμματα οικονομικής σχέσης των κρατών-μελών και την εκτίμηση των σχεδίων δημοσιονομικών προγραμμάτων και τη διασφάλιση της διόρθωσης του υπερβολικού ελλείμματος των κρατών μελών στη ζώνη του ευρώ.

2.3. Η Οδηγία 2011/95/ΕΕ

Η Οδηγία 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13 Δεκεμβρίου 2011 αφορά τα κριτήρια και τις διαδικασίες για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων για την χορήγηση του καθεστώτος του πρόσφυγα ή του καθεστώτος προστασίας. Η οδηγία καθορίζει τις προϋποθέσεις υποδοχής και διαδικασίας επεξεργασίας αιτήσεων προσφύγων ή αιτήσεων προστασίας, καθώς και τα δικαιώματα που προσφέρονται σε αυτούς τους αιτούντες. Κύριος σκοπός της παρούσας οδηγίας είναι να διασφαλίσει αφενός ενιαία και αποτελεσματική προσέγγιση μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ όσον αφορά την παροχή προστασίας σε άτομα τρίτων χωρών ή των απάτριδων που χρειάζονται άσυλο ή προστασία, και αφ' ετέρου ότι τα εν λόγω πρόσωπα έχουν πρόσβαση σε ελάχιστο επίπεδο παροχών σε όλα τα κράτη-μέλη.

Συγκεκριμένα, η Οδηγία ορίζει τα κριτήρια για τη χορήγηση διεθνούς προστασίας σε άτομα που υποβάλλουν αίτηση ασύλου με σκοπό τη διασφάλιση επαρκώς προστασίας

των αιτούντων, και ότι οι αποφάσεις λαμβάνονται με βάση τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις αρχές του διεθνούς δικαίου. Ένα από τα κύρια κριτήρια είναι ο φόβος βασανιστηρίων ή σοβαρών βλαβερών κυρώσεων, όπως και ο κίνδυνος δίωξης λόγω φυλετικής καταγωγής, θρησκείας, εθνικής και κοινωνικής ομάδας ή πολιτικών πεποιθήσεων. Ακόμη, εάν η αίτηση άσυλο αφορά άτομο που κινδυνεύει λόγω διακυβερνητικής ή εσωτερικής ένοπλης σύγκρουσης στη χώρα καταγωγής του ή εάν ο φόβος του αιτούντος πηγάζει από σοβαρά προβλήματα ασφάλειας που αφορούν τη χώρα του.

Επιπλέον, θεσπίζει προϋποθέσεις υποδοχής για τους αιτούντες άσυλο, με σκοπό τη διασφάλιση αξιοπρεπών συνθηκών διαβίωσης και προστασίας για τα άτομα. Οι βασικές προϋποθέσεις περιλαμβάνουν ότι οι αιτούντες άσυλο πρέπει να λαμβάνουν αξιοπρεπή φιλοξενία. Ακόμη, έχουν δικαίωμα πρόσβαση στη εκπαίδευση, ιδίως όσον αφορά τα παιδιά, παρέχοντας σχολική εκπαίδευση. Όσον αφορά την υγειονομική περίθαλψη, εξασφαλίζεται πρόσβαση σε βασική ιατρική φροντίδα και ψυχοκοινωνική υποστήριξη. Ορίζεται η δυνατότητα πρόσβασης στην αγορά εργασίας και κατ' επέκταση ενσωμάτωσής τους στην κοινωνία. Επίσης, θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι τα μέλη της οικογένειας δεν χωρίζονται ενώ δίνεται ειδική προστασία σε ευάλωτες ομάδες, όπως παιδιά, έγκυες γυναίκες, θύματα βίας και άτομα με ειδικές ανάγκες. Οι προϋποθέσεις αποσκοπούν στην δημιουργία ενός ανθρωπιστικού περιβάλλοντος που προσφέρει προστασία και υποστήριξη στους αιτούντες άσυλο.

Στη συνέχεια, η Οδηγία υπογραμμίζει την αναγνώριση προσώπου ως δικαιούχου επικουρικής προστασίας, όπου το άτομο δεν πληροί τα κριτήρια για τη χορήγηση διεθνούς προστασίας, αλλά εξακολουθεί να χρειάζεται προστασία λόγω ειδικών συνθηκών ή ευάλωτης θέσης. Η διαδικασία αναγνώρισης επικουρικής προστασίας συνήθως περιλαμβάνει την εκτίμηση των κινδύνων που αντιμετωπίζει το άτομο σε περίπτωση επιστροφής στη χώρα προέλευσής του, παρότι δεν καλύπτεται από το καθεστώς πρόσφυγα. Επικουρική προστασία μπορεί να χορηγηθεί για παροδική περίοδο και, σε ορισμένες περιπτώσεις, μπορεί να περιλαμβάνει επιπλέον δικαιώματα, όπως πρόσβαση στην αγορά εργασίας ή άλλες υπηρεσίες. Οι διαδικασίες αναγνώρισης ποικίλουν ανάλογα με τη νομοθεσία των χωρών ή των διεθνών οργανισμών που ασχολούνται με αυτά τα θέματα.

Τέλος, σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης άσυλο, το άτομο που αφορά έχει το δικαίωμα να προσφύγει κατά της απόφασης αυτής, σύμφωνα με τη νομοθεσία της ΕΕ και των κρατών-μελών. Συνήθως οι διαδικασίες μπορεί να ποικίλουν ανάλογα με τις εθνικές νομοθεσίες, ωστόσο περιλαμβάνουν συγκεκριμένα στάδια. Αρχικά, το άτομο έχει συγκεκριμένο χρονικό περιθώριο για να υποβάλλει αίτηση αναθεώρησης ή εφέσεως κατά της απόφασης. Η απόφαση δύναται να επανεξετάζεται από άλλο διοικητικό φορέα ή αρμόδια επιτροπή. Αν η διοικητική αναθεώρηση αποτύχει, το άτομο μπορεί να καταφύγει στο δικαστικό σύστημα για να αμφισβητήσει την απόρριψη της αίτησης άσυλο.

3. Σύγκριση γλωσσικών εκδοχών (αγγλικής, γερμανικής, ελληνικής) της Οδηγίας 2011/95/ΕΕ

3.1 Ορολογία

Στην Ευρωπαϊκή Ένωση, υπάρχουν 24 επίσημες γλώσσες, στις οποίες πρέπει να μεταφραστούν όλα τα επίσημα ενωτικά κείμενα με δεσμευτική ισχύ. Η ποικιλομορφία των όρων, των συντακτικών κανόνων και της γραμματικής αποτελούν πρόκληση στη μετάφραση ευρωπαϊκού κειμένου. Σύμφωνα με την *Κατευθυντήρια γραμμή 1* του Κοινού πρακτικού οδηγού, οι διατάξεις πρέπει να διατυπώνονται με σαφήνεια, απλά, και λιτά και χωρίς διφορούμενα (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Συμβουλίου και της Επιτροπής, 2015, σελ.118). Επιπλέον, οι διατάξεις θα πρέπει να διατυπώνονται με τρόπο λιγότερο λεπτομερή για να αφήνουν στα κράτη μέλη επαρκή διακριτική ευχέρεια για τη μεταφορά στο εσωτερικό δίκαιο (σελ.12). Συνοπτικά, αφενός διευκολύνει την υιοθέτηση κάθε εθνικό δίκαιο, ενώ αφετέρου εξυπηρετεί το έργο της μετάφρασης σε κάθε επίσημη γλώσσα.

Αρχικά, σύμφωνα με το Διοργανικό εγχειρίδιο σύνταξης κειμένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η αγγλική αντωνυμία “this”, στα ελληνικά πρέπει να αποδίδεται ως «παρών/παρούσα/παρόν», όταν αναφέρεται στην πράξη ή διάταξη. Ωστόσο, όταν η αντωνυμία αναφέρεται σε άλλη πράξη ή διάταξη, τότε αποδίδεται με την προθετική έκφραση «εν λόγω». Για παράδειγμα, στην αγγλική εκδοχή της Οδηγίας, η φράση “This Directive” έχει μεταφραστεί στα ελληνικά ως «Η παρούσα οδηγία». Στη γερμανική εκδοχή φαίνεται να ακολουθεί την αγγλική μορφή με αντωνυμία “Dieser Richtlinie” (Οδηγό για

τη σύνταξη και τη μετάφραση και την αναθεώρηση νομικών πράξεων και των λοιπών εγγράφων της ΕΕ στα ελληνικά, 2022 σελ.162). Ακόμη, η φράση «η εν λόγω οδηγία», αναφέρεται στην Οδηγία 2004/83/ΕΚ του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, ενώ στα γερμανικά αναφέρεται ως “der genannten Richtlinie” και στα αγγλικά “that Directive”, όπως εξηγείται παραπάνω.

Συχνά, δημιουργούνται αμφιβολίες ορθογραφίας, όπως για τη χρήση κεφαλαίων αρχικών ή γραμμάτων. Παρόλο που στην Οδηγία υπάρχουν σημαντικές ομοιότητες, εντοπίστηκε μία διαφορά στη χρήση του κεφαλαίου, όπως “Treaty on the *Functioning* of the European Union” ενώ στα ελληνικά γράφεται με μικρό «Συνθήκη για τη *λειτουργία* της Ευρωπαϊκής Ένωσης», το οποίο όμως δεν επηρεάζει τον αναγνώστη. Σύμφωνα με το Διοργανικό Εγχειρίδιο σύνταξης κειμένων στα ελληνικά (2022, σελ.176), έχει επικρατήσει στην ελληνικά όταν ο τίτλος είναι αρκετά μακροσκελής, συνίσταται να γράφεται με κεφάλαιο μόνο το αρχικό γράμμα της πρώτης λέξης. Στα γερμανικά, η χρήση κεφαλαίων χρησιμοποιείται στην αρχή κάθε ουσιαστικού κατά κανόνα, όποτε προκύπτει “den Vertrag über die Arbeitsweise der Europäischen Union”. Ακόμη μια διαφορά αποτελεί, η «σύμβαση της Γενεύης», στα αγγλικά είναι με κεφαλαίο “Geneva Convention”, όπως και στα γερμανικά “bei der Anwendung der Genfer Flüchtlingskonvention”. Όμως, σύμφωνα με το Οδηγό για τη σύνταξη και τη μετάφραση στα Ελληνικά (2022, σελ. 21), η *συνθήκη* γράφεται με πεζό όταν χρησιμοποιείται γενικά και αόριστα στις διάφορες συνθήκες.

Ακόμη, όπως είναι γνωστό, στη γερμανική γλώσσα συνηθίζεται η χρήση σύνθετων λέξεων, το οποίο παρατηρείται και στην Οδηγία. Πιο συγκεκριμένα, στην ελληνική εκδοχή χρησιμοποιεί την «έννοια των μελών της οικογένειας», στα γερμανικά χρησιμοποιείται ο σύνθετος όρος “Familienangehörige” ενώ στα αγγλικά “family members”. Τέλος, μια διαφορά αποτελεί στην αγγλική φράση “family unity”, στα γερμανικά αποδίδεται ως “Grundsatz des Familienverbands”, ενώ στα ελληνικά χρησιμοποιείται η φράση «αρχή της οικογενειακής ενότητας». Παρά τις διαφορές αποδόσεις των όρων, η βασική έννοια παραμένει παρόμοια σε όλες τις γλώσσες.

3.2 Σύνταξη

Λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γλώσσες διαφέρουν μεταξύ τους, είναι σημαντικό το μετάφρασμα να ακολουθεί τους συντακτικούς κανόνες κάθε γλώσσας. Έτσι,

διασφαλίζεται όχι μόνο η ακρίβεια της μετάφρασης αλλά και η συνοχή του κειμένου στη νέα γλώσσα.

Τόσο τα αγγλικά όσο και τα γερμανικά έχουν αυστηρούς συντακτικούς κανόνες, δηλαδή ακολουθούν Y-P-A, σε αντίθεση με τα ελληνικά, όπου η σύνταξη είναι πιο ελεύθερη. Για παράδειγμα, η πρόταση της αγγλικής εκδοχής ακολουθεί ως “The first phase in the creation of a Common European Asylum System has now been achieved.”, όπως και στα γερμανικά “Die erste Phase auf dem Weg zum Gemeinsamen Europäischen Asylsystem ist nun abgeschlossen.” Ωστόσο, στα ελληνικά, το ρήμα βρίσκεται στην πρώτη θέση «Έχει πλέον ολοκληρωθεί η πρώτη φάση δημιουργίας του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου», κυρίως για να τονίσει την κατάσταση της ενέργειας. Άλλη μια σημαντική συντακτική διαφορά εντοπίζεται στον γερμανικό κανόνα όπου το ρήμα μπαίνει τελευταία θέση. Στο παράδειγμα “...wenn der Antragsteller Zugang zu diesem Schutz hat”. Στα αγγλικά και στα ελληνικά, το ρήμα βρίσκεται δεύτερη θέση “...when the applicant has access to such protection.” και αντίστοιχα «και όταν ο αιτών έχει πρόσβαση στην προστασία αυτή.» Οι όροι μιας πρότασης πρέπει να ακολουθούν τη φυσική σειρά τους και οι προσδιορισμοί να βρίσκονται κοντά στους όρους όπου ανήκουν. Αυτή η ευελιξία δεν υπάρχει σε άλλες γλώσσες (π.χ. στα αγγλικά) στις οποίες τα στοιχεία μιας πρότασης έχουν σταθερές και απαραβίαστες συντακτικές θέσεις (Διοργανικό εγχειρίδιο, σελ. 154).

Στα αγγλικά συνηθίζεται η δευτερεύουσα πρόταση να ακολουθεί χωρίς αναφορά υποκειμένου σε περίπτωση ταυτοπροσωπίας. Παρόλο που αυτό το φαινόμενο υπάρχει και στα ελληνικά, χρειάζεται να αποφεύγεται για να μην υπάρχει κάποιο νοηματικό κενό. Στην παρούσα οδηγία, στα αγγλικά το “when implementing the provisions of this Chapter that involve minors.”, έχει αποδοθεί στα ελληνικά με τον εμπρόθετο προσδιορισμό «κατά την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος κεφαλαίου που αφορούν ανήλικους». Στα γερμανικά, από την άλλη, βρίσκεται στην πρώτη συντακτική θέση της πρότασης με εμπρόθετο προσδιορισμό, δηλαδή “Bei der Umsetzung der Minderjährige”. Ένα ακόμη παράδειγμα αποτελεί “When assessing”, το οποίο στα ελληνικά έχει αποδοθεί ως «Κατά την αξιολόγηση» ενώ στα γερμανικά “Bei der Bewertung” (Διοργανικό εγχειρίδιο, 2022, σελ.197).

Σύμφωνα με τον οδηγό για τη σύνταξη, τη μετάφραση και την αναθεώρηση των νομικών πράξεων και των λοιπών εγγράφων της ΕΕ στα ελληνικά (2021), συχνά παρατηρείται η εσφαλμένη χρήση της μετοχής του ενεργητικού ενεστώτα, δηλαδή της φράσης “by using”, η οποία μεταφράζεται λανθασμένα ως χρησιμοποιώντας. Καθώς όμως η μετοχή του ενεργητικού ενεστώτα χρειάζεται ένα υποκείμενο, θα μεταφραστεί ως με τη χρησιμοποίηση. Τον κανόνα ακολουθεί και η Οδηγία, καθώς η φράση “by operating”, στα ελληνικά έχει αποδοθεί ως «με τη λειτουργία αποτελεσματικού» ενώ στα γερμανικά “durch wirksame Rechtsvorschriften”, όπου δείχνει τον τρόπο.

3.3 Γραμματική

Διαφορές εντοπίζονται ακόμη και στο γραμματικό επίπεδο. Στον οδηγό της αγγλικής γλώσσας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τη σύνταξη κειμένων της ΕΕ στα αγγλικά (2023) παρουσιάζονται κανόνες για τη χρήση των ρημάτων, για παράδειγμα στον κατάλληλο χρόνο ή έγκλιση, στη νομοθεσία, στις συμβάσεις, όπως και σε οδηγίες. Πιο συγκεκριμένα, στη θετική προστακτική χρησιμοποιείται το ρήμα “shall”, ενώ τονίζεται η αποφυγή του “may” καθώς μπορεί να παρερμηνευθεί ως έκφραση δυνατότητας. Το “may” χρησιμοποιείται για να δοθεί άδεια, όπως στο παράδειγμα “Member States may provide assistance”. Στα ελληνικά, συστήνεται το ρήμα «δύνανται» ή και το ρήμα σε χρόνο ενεστώτα, το οποίο ισοδυναμεί με το αγγλικό modal verb “shall” (Κοινός πρακτικός οδηγός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, 2015, σελ.12). Στη γερμανική εκδοχή, αντίστοιχα, χρησιμοποιείται το ρήμα “sollen”, για να καθίσταται σαφής ο μη δεσμευτικός χαρακτήρας. Ωστόσο, το “sollen” υπάρχει μόνο μία φορά μέσα στο κείμενο “*die im Zeitraum von 2005 bis 2010 erreicht werden sollen.*”. Στα ελληνικά έχει αποδοθεί ως «που πρέπει να υλοποιηθούν», ενώ στα αγγλικά η πρόταση είναι με ενεστώτα “*which sets the objectives to be implemented*”. Στην παρούσα Οδηγία, στην πρόταση “*Member States may lay down*”, στα ελληνικά έχει χρησιμοποιηθεί το ρήμα «τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν», όπως και στα γερμανικά “*können die Mitgliedstaaten festlegen*”. Ενώ στην αγγλική γλώσσα το “shall” είναι ο τύπος εντολής, το διατακτικό μέρος των νομικών πράξεων της ΕΕ στη γερμανική γλώσσα είναι γραμμένο σε προστακτική ενεστώτα, δηλαδή το πλήρες ρήμα σε ενεστώτα εκφράζει σιωπηρά την εντολή (DGT – Deutsche Sprachabteilung, 2023, σελ. 53).

Επί προσθέτως, μια σημαντική διαφορά μεταξύ των γλωσσών είναι οι πτώσεις. Στην γερμανική γλώσσα χρησιμοποιείται μια ακόμη πτώση, η δοτική, η οποία δεν υπάρχει στα αγγλικά και στα ελληνικά. Αποδεικνύεται και από την Οδηγία, λαμβάνοντας υπόψη τη φράση “*der allen offen steht*” όπου χρησιμοποιείται η πτώση της δοτικής, στα αγγλικά το νόημα αποδίδεται με πρόθεση “...open to those who,” όπως και στα ελληνικά «...ανοικτού σε εκείνους οι οποίοι», για να αποδώσει το ίδιο νόημα.

3.4 Στερεότυπες φράσεις

Σύμφωνα με τον Οδηγό για τη μετάφραση και την αναθεώρηση των νομικών πράξεων και λοιπών εγγράφων της ευρωπαϊκής ένωσης στα ελληνικά (Ευρωπαϊκή Ένωση, 2022), οι στερεότυπες φράσεις πρέπει εξ ορισμού να μεταφράζονται πάντοτε με τον ίδιο τρόπο. Έτσι, η φράση «Έχοντας υπόψη» εισάγει τα σημεία αναφοράς, η φράση «Εκτιμώντας τα ακόλουθα» εισάγει τις αιτιολογικές σκέψεις, και η φράση «Εξέδωσε/-αν τον παρόντα κανονισμό / την παρούσα οδηγία / την παρούσα απόφαση» εισάγει το διατακτικό.

Το εισαγωγικό κείμενο ακολουθείται από τις παραπομπές αναφέροντας τα νομική βάση της πράξης και απαριθμούνται τα διαδικαστικά βήματα αρχίζουν ως “Having regard to”, στα αγγλικά, «Έχοντας υπόψη» στα ελληνικά, ενώ στα γερμανικά “gestützt”, “auf Vorschlag” και “gemäß”. Ακολουθούν οι αιτιολογικές σκέψεις, στις οποίες αναφέρονται οι λόγοι στους οποίους βασίζεται η πράξη. Στα αγγλικά είναι απλώς με “Whereas”, στα ελληνικά «Εκτιμώντας τα ακόλουθα», ενώ στα γερμανικά “in Erwägung nachstehender Gründe” (English Style Guide, 2023, σελ 89).

3.5 Στίξη

Μια σημαντική διαφορά ανάμεσα στις γλώσσες αποτελεί η χρήση του κόμματος. Αρχικά, όσον αφορά το κόμμα (English Style Guide, 2023, σελ 9), σε αντίθεση με την αγγλική γλώσσα, τόσο η ελληνική όσο και η γερμανική δεν χρησιμοποιεί κόμμα ύστερα από έναν σύντομο χρονικό προσδιορισμό. Συνιστάται όμως, να χρησιμοποιείται το κόμμα έπειτα από βεβαιωτικά, αντιθετικά και άλλα μόρια και εκφράσεις στην αρχή της περιόδου.

Πιο συγκεκριμένα, η χρήση του κόμματος πριν το «αλλά» (Διοργανικό εγχειρίδιο σύνταξης κειμένων, 2022, σελ.150) και “aber/sondern”, ενώ στα αγγλικά δεν είναι υποχρεωτικό. Για παράδειγμα, στην ελληνική εκδοχή «προστασίας, αλλά βάσει» και στη γερμανική υπάρχει κόμμα “benötigen, sondern aus familiären”, όχι όμως στην αγγλική “protection but on a discretionary basis”.

Επιπλέον, σε αντίθεση με τις αγγλόφωνες πράξεις, δεν υπάρχει σημείο στίξης μετά το θεσμικό όργανο και μετά την τελευταία αιτιολογική σκέψη, αλλά μια παύλα, όπως αναφέρει ο γερμανικός οδηγός (DGT – Deutsche Sprachabteilung, 2023, σελ.31).

THE EUROPEAN	ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ	DAS EUROPÄISCHE
PARLIAMENT AND THE	ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ	PARLAMENT UND DER
COUNCIL OF THE	ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ	RAT DER
EUROPEAN UNION,	ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,	EUROPÄISCHEN UNION

—

Στη συνέχεια, σύμφωνα με το English Style Guide (2023, σελ.8), οι κανόνες της αγγλικής γλώσσας συνήθως διαφέρουν από τις υπόλοιπες γλώσσες. Για παράδειγμα, το ελληνικό ερωτηματικό (Semicolon) χρησιμοποιείται τόσο στα αγγλικά όσο και στα γερμανικά, για να συνδυάσει δύο προτάσεις μεταξύ τους. Ενδεικτικά, στην Οδηγία στα αγγλικά “of 31 January 1967;” όπως και στα γερμανικά “vom 31. Januar 1967 geänderten Fassung;”, στα ελληνικά, όμως, χρησιμοποιείται η άνω τελεία «της 31ης Ιανουαρίου 1967».

Τέλος, διαφορά εντοπίζεται και στη χρήση εισαγωγικών, όπου στα ελληνικά χρησιμοποιούνται τα διπλά γωνιώδη εισαγωγικά, π.χ. «διεθνής προστασία». Στα αγγλικά χρησιμοποιείται ‘international protection’ ενώ στα γερμανικά „internationaler Schutz“ (Διοργανικό εγχειρίδιο σύνταξης, 2022, σελ.163).

3.6 Αρκτικόλεξα

Στην ελληνική γλώσσα, ο Οδηγός για τη σύνταξη, τη μετάφραση και την αναθεώρηση των νομικών πράξεων και των λοιπών εγγράφων της Ευρωπαϊκής Ένωσης

στα ελληνικά (2021, σελ.321) υποδεικνύει να αποφεύγεται η υπερβολική χρήση αριθμού αρκτικόλεξων, ακόμη και αν περιλαμβάνονται στο πρωτότυπο κείμενο. Στην αγγλική έκδοση, οι συντομογραφίες, πρέπει να αναγράφονται πρώτα στην αρχική μορφή και ύστερα το αρκτικόλεξο σε παρένθεση, ώστε ο αναγνώστης να είναι εξοικειωμένος με τον ορισμό. Ωστόσο, συστήνεται να αποφεύγονται τα αρκτικόλεξα ώστε να αποφεύγονται ασάφειες σε μεταφράσεις.

Όσον αφορά την Οδηγία 2011/95/ΕΕ, τα αρκτικόλεξα είναι αρκετά μειωμένα και στις τρεις γλωσσικές εκδοχές καθώς αναφέρονται ολόκληροι οι όροι. Δηλαδή, χρησιμοποιήθηκε όλη η λέξη “European Union” «Ευρωπαϊκή Ένωση» και “Europäischen Union”. Εξαίρεση αποτελεί η Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) και η Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΕΕ), όπου χρησιμοποιήθηκαν και τα αρκτικόλεξα, όπως “TEU and to the TFEU,” στα αγγλικά, «στη ΣΕΕ και τη ΣΛΕΕ» στα ελληνικά και τέλος “EUV und dem AEUV” στα γερμανικά, καθώς αναφέρονται πολλάκις μέσα στην Οδηγία και δεν υπάρχει κάποια ασάφεια. Την πρώτη φορά που χρησιμοποιείται το αρκτικόλεξο μέσα στο κείμενο πρέπει να γράφεται εντός παρενθέσεως μετά τον πλήρη όρο που αντικαθιστά στη συνέχεια (Οδηγός για τη σύνταξη, τη μετάφραση και την αναθεώρηση των νομικών πράξεων και των λοιπών εγγράφων της Ευρωπαϊκής Ένωσης 2021, σελ. 321).

4. Συμπεράσματα

Η Οδηγία 011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13 Δεκεμβρίου 2011 αφορά τα κριτήρια και τις διαδικασίες για την αναγνώριση των υπηκόων τρίτων χωρών ή των απάτριδων για την χορήγηση του καθεστώτος του πρόσφυγα ή του καθεστώτος προστασίας. Θέτει πρότυπα για την παροχή διεθνούς προστασίας, όπως το προσφυγικό καθεστώς, στα άτομα που είναι υπήκοοι τρίτων χωρών ή απάτριδες. Ορίζει τα κριτήρια για τη χορήγηση διεθνούς προστασίας με σκοπό τη διασφάλιση επαρκώς προστασίας των αιτούντων, και κατ’ επέκταση οι αποφάσεις λαμβάνονται με βάση τα ανθρώπινα δικαιώματα. Καθορίζει τις προϋποθέσεις υποδοχής και διαδικασίας επεξεργασίας αιτήσεων ασυλίας, ώστε να διασφαλίζονται οι αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης και προστασίας για τα άτομα, όπως αξιοπρεπή φιλοξενία, δικαίωμα στην

εκπαίδευση και στην υγειονομική περίθαλψη. Ύστερα, η Οδηγία τονίζει την αναγνώριση προσώπων ως δικαιούχων επικουρικής προστασίας, όταν το άτομο δεν πληροί τα κριτήρια για τη χορήγηση διεθνούς προστασίας, αλλά κρίνεται αναγκαίο η προστασία λόγω ειδικών συνθηκών ή ευάλωτης θέσης. Τέλος, αναφέρει ότι σε περίπτωση απόρριψης της αίτησης άσυλο, το άτομο έχει το δικαίωμα να προσφύγει κατά της απόφασης αυτής, όπως ορίζει η νομοθεσία της ΕΕ και των κρατών-μελών.

Η γλωσσική σύγκριση της Οδηγίας 011/95/Ε στα αγγλικά, ελληνικά και γερμανικά, αποκαλύπτει διαφορές στο επίπεδο της ορολογίας, της σύνταξης, της γραμματικής, όπως και διαφορές όσον αφορά τις στερεότυπες φράσεις και τη χρήση των αρκτικόλεξων. Σχετικά με την ορολογία, δεν εντοπίζονται σημαντικές διαφορές. Ωστόσο, μία είναι η προσέγγιση της αγγλικής αντωνυμίας “this” και γερμανικής “Dieser“, το οποίο στα ελληνικά αποδίδεται ως «παρών/παρούσα/παρόν», ενώ η αντωνυμία “that Directive”, στα γερμανικά “der genannten Richtlinie” ενώ στα ελληνικά αποδίδεται ως «η εν λόγω οδηγία» (Οδηγό για τη σύνταξη και τη μετάφραση και την αναθεώρηση νομικών πράξεων και των λοιπών εγγράφων της ΕΕ στα ελληνικά,, σελ.163).

Ύστερα, η συντακτική ελευθερία της ελληνικής δημιουργεί διαφορές στη δομή της αγγλικής και γερμανικής εκδοχής της Οδηγίας, που ακολουθούν αυστηρούς κανόνες. Για παράδειγμα, στην φράση της ελληνικής «Έχει πλέον ολοκληρωθεί η πρώτη φάση δημιουργίας του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου», το ρήμα μπαίνει πρώτη θέση κυρίως για έμφαση, σε αντίθεση με την αγγλική “*The first phase in the creation of a Common European Asylum System has now been achieved.*” Και τη γερμανική “*Die erste Phase auf dem Weg zum Gemeinsamen Europäischen Asylsystem ist nun abgeschlossen.*”, όπου το ρήμα βρίσκεται μετά το υποκείμενο.

Στο επίπεδο της γραμματικής, μια διαφορά εντοπίζεται στη χρήση των ρημάτων. Πιο συγκεκριμένα, στη θετική προστακτική χρησιμοποιείται το “shall” στα αγγλικά, το “können“ στα γερμανικά (DGT – Deutsche Sprachabteilung, 2023, σελ. 53). ενώ στα ελληνικά το ρήμα μπαίνει στον ενεστώτα. Όσον αφορά τις στερεότυπες φράσεις, τα ελληνικά και τα αγγλικά κάνουν χρήση παρόμοιων φράσεων, όπως “Having regard to” και

«Έχοντας υπόψη», στα γερμανικά εντοπίζονται ποικίλες στερεότυπες φράσεις *gestützt*”, “*auf Vorschlag*” και “*gemäß*”.

Ακόμη, σχετικά με τα σημεία στίξης, μια σημαντική διαφορά εντοπίζεται στη χρήση του ελληνικού ερωτηματικού «της 31ης Ιανουαρίου 1967», το οποίο χρησιμοποιείται ως άνω τελεία στην αγγλική “*of 31 January 1967;*” και στη γερμανική γλώσσα “*vom 31. Januar 1967 geänderten Fassung;*”. Τέλος, και στις τρεις γλώσσες συστήνεται να αποφεύγεται η χρήση των αρκτικόλεξων (Οδηγός για τη σύνταξη, τη μετάφραση και την αναθεώρηση των νομικών πράξεων και των λοιπών εγγράφων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σελ. 321, 2015), το οποίο αποδεικνύεται και στην Οδηγία 2011/95/ΕΕ.

Τα παραπάνω αποτελέσματα συνοψίζονται επιγραμματικά στον πίνακα που ακολουθεί.

Κριτήριο	Αγγλικά	Ελληνικά	Γερμανικά
Ορολογία	<i>This Directive</i>	Η παρούσα οδηγία	<i>Dieser Richtlinie</i>
	that Directive	η εν λόγω οδηγία	der genannten Richtlinie
	Geneva Convention	σύμβαση της Γενεύης	Genfer Flüchtlingskonvention
	European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms	ευρωπαϊκής σύμβασης για την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών	Europäischen Konvention zum Schutze der Menschenrechte und Grundfreiheiten
	United Nations	Ύπατη Αρμοστεία	Hohen Kommissars der

	High Commissioner for Refugees	των Ηνωμένων Εθνών για τους Πρόσφυγες	Vereinten Nationen für Flüchtlinge
	European Asylum Support Office	Ευρωπαϊκή Υπηρεσία Υποστήριξης για το Άσυλο	Europäischen Unterstützungsbüros für Asylfragen
	THE EUROPEAN PARLIAMENT	ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ	DAS EUROPÄISCHE PARLAMENT
	family members	των μελών της οικογένειας	Familienangehörige
	family unity	αρχή της οικογενειακής ενότητας	Grundsatz des Familienverbands
	<i>Common European Asylum System</i>	<i>κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου</i>	<i>Gemeinsamen Europäischen Asylsystem</i>
	Acts of persecution	Πράξεις δίωξης	Verfolgungshandlungen
	Member States	κράτη μέλη	Mitgliedstaaten
Σύνταξη	Ακολουθούν Υ-P-A	Ακολουθούν Υ-P-A, Στις δευτερεύουσες προτάσεις το ρήμα	Πιο ελεύθερη σύνταξη

		συνήθως στο τέλος	
	The first phase in the creation of a Common European Asylum System has now been achieved.	Έχει πλέον ολοκληρωθεί η πρώτη φάση δημιουργίας του κοινού ευρωπαϊκού συστήματος ασύλου	Die erste Phase auf dem Weg zum Gemeinsamen Europäischen Asylsystem ist nun abgeschlossen.
	<i>...when the applicant has access to such protection.</i>	<i>και όταν ο αιτών έχει πρόσβαση στην προστασία αυτή</i>	<i>...wenn der Antragsteller Zugang zu diesem Schutz hat</i>
	<i>when implementing the provisions</i>	<i>κατά την εφαρμογή των διατάξεων</i>	<i>Bei der Umsetzung</i>
	When assessing	Κατά την αξιολόγηση	Bei der Bewertung
	Special measures need to be considered	Θα πρέπει να μελετηθούν ειδικά μέτρα	Es müssen besondere Maßnahmen in Betracht gezogen werden,
Γραμματική	Shall για εντολές Αποφυγή του may για να μην παρερμηνευθεί ως έκφρασης δυνατότητας	«δύνανται» ή οριστική ενεστώτα	Sollen για να εκφράσει το μη δεσμευτικό

	<i>which sets the objectives to be implemented</i>	<i>που πρέπει να υλοποιηθούν</i>	die im Zeitraum von 2005 bis 2010 erreicht werden sollen
	<i>Member States may lay down</i>	<i>τα κράτη μέλη μπορούν να προβλέπουν</i>	<i>können die Mitgliedstaaten festlegen</i>
Δοτική πτώση	Δεν χρησιμοποιείται, Εκφράζεται με πρόθεση	Χρήση δοτικής	Δεν χρησιμοποιείται, Εκφράζεται με πρόθεση
	to those	σε εκείνους	<i>allen</i>
Στερεότυπες φράσεις	Article 1(A)	άρθρου 1Α	Artikels 1 Abschnitt A
	under Article 15(2)	βάσει του άρθρου 15 παράγραφος 2	gemäß Artikel 15 Absatz 2
	Having regard to	Έχοντας υπόψη	gestützt”, “auf Vorschlag” και “gemäß”
	Whereas	Εκτιμώντας τα ακόλουθα	in Erwägung nachstehender Gründe
	It is equally necessary to	Είναι εξίσου αναγκαίο να	Es ist ebenso notwendig,
	in accordance with paragraph 2	σύμφωνα με την παράγραφο 2	gemäß Absatz 2

	To that end	Για τον σκοπό αυτό	Zu diesem Zweck
	HAVE ADOPTED THIS DIRECTIVE	ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΔΗΓΙΑ	HABEN FOLGENDE RICHTLINIE ERLASSEN
Στίξη	Δεν χρησιμοποιεί κόμμα ύστερα από αντιθετικό μόριο	Η ελληνική όσο και η γερμανική δεν χρησιμοποιεί κόμμα ύστερα από έναν σύντομο χρονικό προσδιορισμό Χρησιμοποιεί κόμμα ύστερα από αντιθετικό σύνδεσμο	
	protection but on a discretionary basis	προστασίας, αλλά βάσει	benötigen, sondern aus familiären
	of 31 January 1967;	της 31ης Ιανουαρίου 1967·	vom 31. Januar 1967 geänderten Fassung;
	the State; or	το κράτος· ή	vom Staat oder
	THE COUNCIL OF THE EUROPEAN UNION,	ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,	DER RAT DER EUROPÄISCHEN UNION —
	‘international protection’	«διεθνής προστασία»	„internationaler Schutz“
Αρκτικόλεξα	Να αποφεύγεται η υπερβολική χρήση αριθμού αρκτικόλεξων, ακόμη και αν περιλαμβάνονται στο πρωτότυπο κείμενο		
	Treaty on the Functioning of the European Union	Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής	Vertrag über die Arbeitsweise der Europäischen Union

	(TFEU)	Ένωσης (ΣΛΕΕ)	(AEUV)
	Treaty of European Union (TEU)	Συνθήκη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΕΕ)	Vertrag über die Europäischen Union (EUV)
	European Union (EU)	Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ)	Europäischen Union (EU)

Η παρούσα εργασία αποδεικνύει τις σημαντικές διαφορές μεταξύ των τριών γλωσσών. Τα διοργανικά εγχειρίδια της ΕΕ για την κάθε γλώσσα εξυπηρετούν στην σύνταξη των κειμένων, καθώς προσδιορίζουν με σαφήνεια. Ωστόσο, είναι σημαντικό να πραγματοποιηθούν περισσότερες συγκρίσεις μεταξύ των ευρωπαϊκών γλωσσών, οι οποίες θα αποδείξουν περισσότερες γλωσσικές διαφορές, και κατ' επέκταση θα βοηθήσουν τους μεταφραστές και τι χρειάζεται να προσέξουν.

Αναφορές

1. Athanassiou, P. (2006). *THE APPLICATION OF MULTILINGUALISM IN THE EUROPEAN UNION CONTEXT*. European Central Bank.
<https://www.ecb.europa.eu/pub/pdf/scplps/ecblwp2.pdf>
2. Bundesverwaltungsamt. (2002). *Homepage - "Bürgernahe Verwaltungssprache" - arbeitshandbuch*. BVA. Ανακτήθηκε από:
https://www.bva.bund.de/SharedDocs/Downloads/DE/Oeffentlichkeitsarbeit/Buergernahe_Verwaltungssprache_BBB.html
3. Bux, U., & Maciejewski, M. (2023, April). *Πηγές και πεδίο εφαρμογής του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης: θεματολογικά δελτία για την Ευρωπαϊκή Ένωση: Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο*. σελ. 1-3. Ανακτήθηκε από:
<https://www.europarl.europa.eu/factsheets/el/sheet/6/%CF%80%CE%B7%CE%B3%CE%B5%CF%82-%CE%BA%CE%B1%CE%B9-%CF%80%CE%B5%CE%B4%CE%B9%CE%BF-%CE%B5%CF%86%CE%B1%CF%81%CE%BC%CE%BF%CE%B3%CE%B7%CF%82-%CF%84%CE%BF%CF%85-%CE%B4%CE%B9%CE%BA%CE%B1%CE%B9%CE%BF%CF%85-%CF%84%CE%B7%CF%82-%CE%B5%CF%85%CF%81%CF%89%CF%80%CE%B1%CE%B9%CE%BA%CE%B7%CF%82-%CE%B5%CE%BD%CF%89%CF%83%CE%B7%CF%82>
4. Cini, M., & Pérez-Solórzano Borragán, N. (2022). *European Union Politics*, σελ.4-5. Oxford University Press.
5. Crombez, C. (1997). The Co-Decision Procedure in the European Union. *Legislative Studies Quarterly*, 22(1), 98–99. Retrieved in 30/11/2023 from:
<https://doi.org/10.2307/440293>
6. DGT – Deutsche Sprachabteilung, (2023). *Vademecum: Übersetzung für die Europäische Kommission*[PDF]. Retrieved from:
https://commission.europa.eu/system/files/2023-11/Vademecum_DE_version_2023.10.31_0.pdf
7. De Swaan, A. (2004). The language constellation of the European Union. In *Will Europe Work?* (pp. 184-195). Routledge.

8. European Commission. (2022). Greek Style Guide: A handbook for authors and translators in the European Commission [PDF].σελ.163 Retrieved from https://commission.europa.eu/system/files/2022-01/styleguide_greek_dgt_el.pdf.
9. European Parliament. (2000, December 18). *CHARTER OF FUNDAMENTAL RIGHTS OF THE EUROPEAN UNION*. Official Journal of the European Communities. Retrieved November 14, 2023, from: https://europa.eu/european-union/charter/pdf/text_en.pdf
10. European Union Interinstitutional Style Guide. (2011). Retrieved from https://nellip.pixel-online.org/files/publications_PLL/11_Interinstitutional%20style%20guide%202011.pdf
11. European Commission. (2023). English Style Guide: A handbook for authors and translators in the European Commission [PDF]. Retrieved from https://commission.europa.eu/system/files/2023-11/styleguide_english_dgt_en.pdf
12. *Greece – EU member country profile*. (n.d.). European Union. Retrieved November 14, 2023, from: https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/country-profiles/greece_en
13. Hayes, A. (2023, December 14). *European Union (EU): What it is, countries, history, purpose*. Investopedia. Retrieved from: <https://www.investopedia.com/terms/e/europeanunion.asp>
14. Jens Blom-Hansen, Jørgen Grønnegård Christensen, Caroline Howard Grøn, Michael Hansen Jensen & Peter B. Mortensen (2023) ‘Transposition’ of EU regulations: the politics of supplementing EU regulations with national rules pg. 2791, *Journal of European Public Policy*, 30:12, 2786-2806, DOI: 10.1080/13501763.2022.2118355
15. Judt, T. (2006). *Postwar: A history of Europe since 1945*. Penguin. (pg. 234)
16. Laursen, F. (2012). *The 1965 Merger Treaty: The First Reform of the Founding European Community Treaties*. In: Laursen, F. (eds) *Designing the European Union*. Palgrave Studies in European Union Politics. Palgrave Macmillan, London. https://doi.org/10.1057/9780230367579_4
17. Oakes, L. (2002). Multilingualism in Europe: an effective French identity strategy?. *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, 23(5), 371-387

18. Publications Office of the European Union. (2021). Recommendation. EUR-Lex.
<https://eur-lex.europa.eu/EN/legal-content/glossary/recommendation.html#:~:text=Recommendations%20are%20one%20of%20two,or%20content%20of%20EU%20law>
19. Ringe, 2022. *The Language(s) of Politics: Multilingual Policy-Making in the European Union*. University of Michigan Press. Retrieved from:
<https://doi.org/10.3998/mpub.12080141>
20. Södersten, A. (2018). *Euratom at the Crossroads*. Edward Elgar Publishing Limited.
21. Sosoni, V. (Ed.). (2005). *Multilingualism in Europe: Blessing or course?* pg. 39 *Less Translated Languages*. John Benjamins.
22. *Types of legislation. European Union. (n.d.). Retrieved in 28/11/2023 from:*
https://european-union.europa.eu/institutions-law-budget/law/types-legislation_en
23. Truchot, C. (2003). Languages and supranationality in Europe: The linguistic influence of the European Union. *Languages in a globalising world*, σελ. 246
24. United Nations Convention on the law of the sea. International Maritime Organization. Retrieved from:
<https://www.imo.org/en/ourwork/legal/pages/unitednationsconventiononthelawofthesea.aspx>
25. Ευρωπαϊκή Ένωση. (2022). Οδηγία 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Δεκεμβρίου 2011 για τα κριτήρια και τις διαδικασίες για την αναγνώριση ή την άρνηση του καθεστώτος του πρόσφυγα. Ανακτήθηκε από: <https://publications.europa.eu/code/el/el-4100102el.htm>
26. Ευρωπαϊκή Ένωση, *Γλώσσες, πολυγλωσσία, γλωσσικό καθεστώς | Ευρωπαϊκή Ένωση*. European Union. Retrieved November 14, 2023, from: https://european-union.europa.eu/principles-countries-history/languages_el
27. Ευρωπαϊκή Ένωση. (2017, December 11). *Συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα, Συνθήκη ΕΚΑΧ*. Publications Office of the EU. Retrieved November 14, 2023, from:

- https://publications.europa.eu/resource/cellar/d3283d93-8b4a-4846-ad1f-d4ad219ccf86.0003.03/DOC_1
28. Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. (n.d.). Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (σεε)/συνθήκη του Μάαστριχτ . Ανακτήθηκε στις 28/11/2023 από:
<https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/el/in-the-past/the-parliament-and-the-treaties/maastricht-treaty>
29. ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ. (2015). *Κοινός πρακτικός οδηγός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τα πρόσωπα που συμβάλλουν στη σύνταξη των νομοθετικών κειμένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Retrieved December 5, 2023, from <https://eur-lex.europa.eu/content/techleg/KB0213228ELN.pdf>
30. Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. (2022). Treaty of Paris. Ανακτήθηκε από:
<https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/el/in-the-past/the-parliament-and-the-treaties/treaty-of-paris>
31. Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. (2022). Treaty of Rome. Ανακτήθηκε από:
<https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/el/in-the-past/the-parliament-and-the-treaties/treaty-of-rome>
32. Ιωάννα Παπαζαφείρη, Λάθη στη χρήση της γλώσσας μας, τόμος Α΄, Σμίλη, Αθήνα 1988, σελ. 93
33. Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2021). Αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης. EUR-Lex.Ανακτήθηκε στις 29/11/2023 από: <https://eur-lex.europa.eu/EL/legal-content/summary/european-union-decisions.html>
34. Κοινός πρακτικός οδηγός του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής για τα πρόσωπα που συμβάλλουν στη σύνταξη των νομοθετικών κειμένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2015), Λουξεμβούργο: Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ανακτήθηκε από <https://eur-lex.europa.eu/content/techleg/KB0213228ELN.pdf>
35. Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2022). Eur-Lex-ordinary_legislative_procedure - EUR-Lex. Ανακτήθηκε στις 28/11/2023 από:
https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN-EL/TXT/?from=EN&uri=LEGISSUM%3Aordinary_legislative_procedure

36. Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. (n.d.-a). *Οδηγίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. EUR-Lex. Ανακτήθηκε στις 30/11/2023 από: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN-EL/TXT/?uri=LEGISSUM%3A114527>
37. Υπηρεσία Εκδόσεων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (2022), *Διοργανικό εγχειρίδιο σύνταξης κειμένων*, Ευρωπαϊκή Ένωση. Ανακτήθηκε από <https://op.europa.eu/el/publication-detail/-/publication/01ed788a-d266-11ec-a95f-01aa75ed71a1>